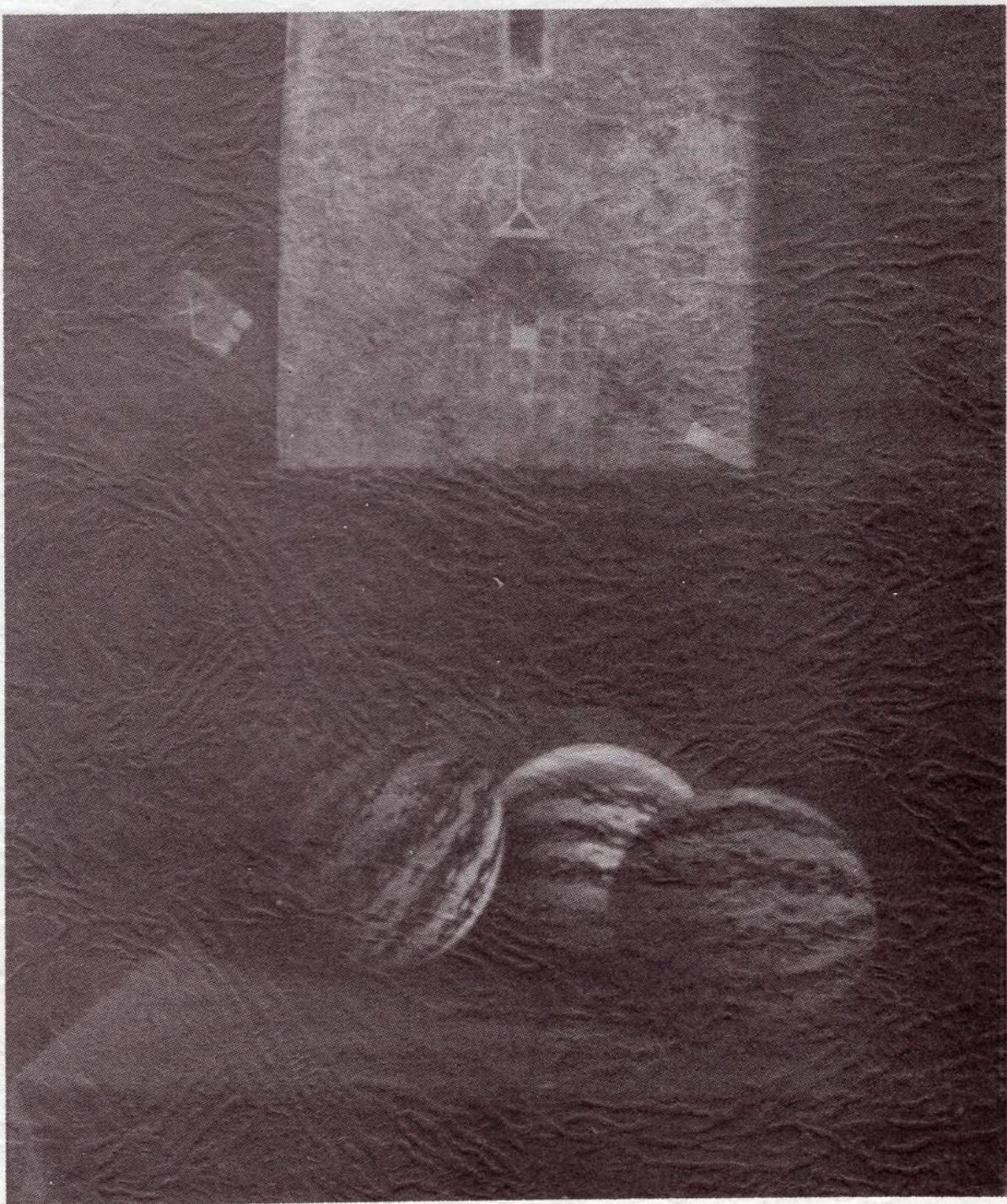

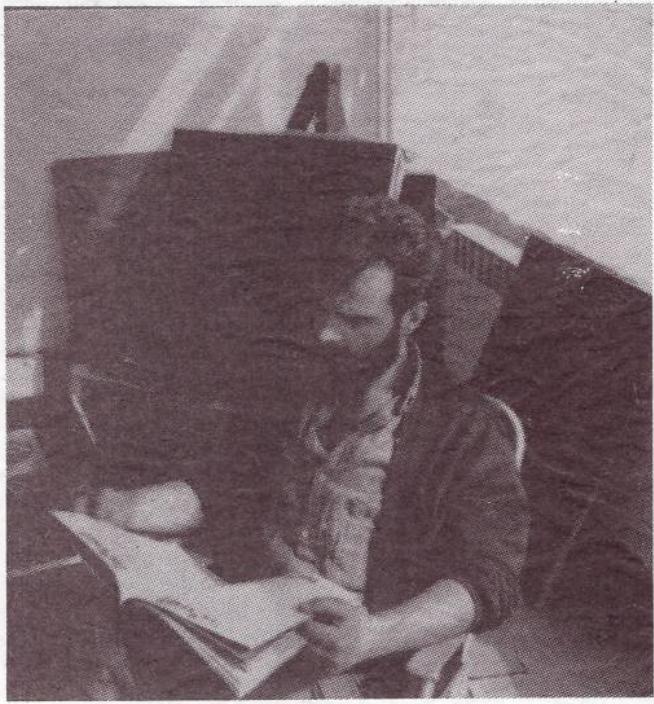

БОЖУРСКИ

6. – 20. X. 1988 ГОД.

УМЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА
„БЕЗИСТЕН”, ШТИП

Гоце Јакимовски – Божурски е роден 1958 год. во Куманово. Историја на уметноста завршил во Скопје 1984 год. член е на ДЛУК од 1985 год. Кустос е во уметничка галерија – Куманово од 1985.

Самостојни изложби:

- 1983, Врање, Дом ЈНА
- 1986, Белград, Галерија на БИГЗ

Групно излагал во повеќе места во СРМ, како и во Белград и Нирнберг ДДР

Во сликите на Гоце Јакимовски-Божурски од минатите години се одигруваше практичното совладување на техничко-технолошките и ликовно-елементарните проблеми од сликарството. Гледано од денешна дистанца тој процес, /кој продолжува/ ги има неопходните правила на секој почеток сличен на неговиот: врз еден

избран /обичен/ мотив во секогаш идентичен /едноставен/ сликарски простор, се „вежбаат“ и се откриваат сликарските тајни, се ослободува раката и талентот, а духовната лабораторија прави само повремени зафати.

Лубеницата-основниот мотив во сликите, е плод со органоиден облик податлив и за наједноставни мотивски третмани /како во делата од минатите години/, но и со доволно возможни симболични димензии и структурални ликовни вредности кои Божурски во овие најнови дела почнал сериозно да ги чувствува и забележливо да ги користи за свои обмислени идејни побуди, или пак послободни експерименти во Цртежите. Поедноставено-Лубеницата не е веќе само предмет-средство за целта кон ликовните тајни, туку постепено минува во клучен елемент за неговите мисловни амбиентални метафори.

Додека во претходните дела доминираше поедноставеноста во композицијата и значењето, со педантен реализам во обликовот и предметите, во простор кој повеќе беше сликарска позадина, сега се развива чувство то за тонска обработка и обликување на светлината /границите премини на светло-темното/, што меѓусебе комуницира во духот на еден Рембрантовски почит; понатаму за психологизација на атмосферата со внесување на тонски сјај во заситени и загасити бои /кафеава, црвена, зелена/, со што се освојува вистинскиот простор; за геометрискиот ред на фолклорот; и на крајот чувство то за осмислена комбинација на предметите, кои пак по принципите на старите мајстори се носители на тие светлосни извори. Овие просторни комбинации на предметите и нивната статична изместеност, им но-

сат извесни значења на продуховеност.

Реалистичната продуктивност, /творечко обележје на Шарден, мајсторот на претизацијата на обичното и едноставното во „Мртвите природи“/, не ја бара и не ја постигнува низ крајна тонска модулација со поетска логика на предметите. Оваа деликатна мајсторија во првидот на едноставноста, Божурски ја компензира со психологизираните ефекти на целината низ посегањето на нијансите и премините меѓу светлината и мракот, зато обликувањето на светлото е задржано само врз амбиентот со насетени продори врз „моделот“. Токму затоа, сеуште е видлива конструкцијата на овие две настојувања: наративноста во композициската структура и карактеризација на целината на атмосферата, чие обединување ќе следи со прочистување на дескриптивното и продирање во граничните сфери на полусветлото и полутемното, што ќе ја усогласи, не атмосфера, туку композицијата. Во оваа смисла веќе се наметнуваат сликите со „Мртвите природи“, додека пак слика „Реквием“ претставува успешен пример за посоченото, за селективноста и осмислената употреба на основниот мотивски предмет, кој во досегашната миметичка толеранција најповеќе се движеше околу вредностите на визуелната естетизација.

Ако во оваа насока гледаме добар повод за задоволство, на друга страна пак забележуваме моменти на повеќе стилско-изразни облици, кои се задржуваат на конкретни примери: новореалистични и концептуални методи, фантастични, апстрактни, што сами посебе говорат за творечкото љубопитство и постоечкиот процес на

трагање по сопствен ликовен ракопис, при што се насетуваат тежненија за нарушување на внатрешниот свет на предметот-лубеницата за творечки транспорнирања ослободени од секакви паралели со препознатливоста на предметот. Во секој случај, паралелно со занатското издигнување, се отвораат и мисловните слободи, а творечкиот немир добивајќи поголема тежина и посериозен тек, видливо му ги отворил на авторот сите творечки проблеми на сликата.

Цртежот-технички посكونцентриран, му овозможува на Божурски поголема слобода и експериментирање. Тие главно се поконцизни, со комбинација на апликативен метод, чии соодноси развиваат внатрешен апстрактен концепт. Често преовладува алузијата за плодноста низ знаковната форма на обликот или низ самата композициска шема. Сето тоа овозможува послободно расчленување на предметот од сликата, што натаму може да има и повратно дејство на истата. Тоа се главно апстрактни структурални линеаризми или соодноси на темни плохи, често во контраст на педантно реалистични изведби на разни облици во вид на семиња.

Сепак, и покрај првиот превид на привлечноста на овие цртежи пред сликите, чинам дека внимателното набљудување е во корист на сликите, пред се поради постепеното но сигурно профилирање на ликовниот ракопис, кој во случајот на Божурски, за разлика од генерацијата на која и припаѓа и особеностите на времето, постои во една лична изолираност и верба дека во уметноста треба да се бараат вредностите а не трендовите.

Љубен Пауноски

СЛИКИ

1. Множество 1986/88, масло на платно, 80x100
2. Слика, 1988, масло на платно, 69x62
3. Реквием, 1988, комб. тех. на платно 75,5x65,5
4. Дамилен, 1988, комб. тех. на платно, 65x81
5. Црвена доминанта, 1988, комб. тех. на платно, 107x76,5
6. Мртва природа I, 1988, масло на платно, 64,5x60
7. Множство, 1987, масло на платно, 81,5x70,5
8. Бела доминанта, 1988, масло на платно, 100x80
9. Множство, 1986, масло на платно, 81,5x70,5
10. Слика 4, 1988, масло на платно 70,5x81,5
11. Исткајана, 1988, масло на платно, 61x50
12. Мртва природа II, 1988, масло на платно, 50x61
13. Слика 4+, 1988, комб. тех. на платно, 61x50

14. Мртва природа III, 1988, масло на платно, 50x50
15. Мртва природа, 1988, масло на платно, 65x81

ЦРТЕЖИ

16. Портрет, 1988, комб. тех., 50x35,5
17. Карпус, 1988, комб. тех., 46x35,5
18. Рантастичен предел, 1988, туш,
19. Предел 10, 1988, туш, 69x49
20. Асоцијативна форма, 1988, туш, 69x49
21. Асоцијативна форма 11, 1988, туш, 69x49
22. Трофеи, 1988, туш, 69x49
23. Цртеж 1, 1988, туш, 69x49
24. Порта, 1988, туш, 69x49
25. Еролит 2, 1988, туш, 69x49
26. Кумановски предел, 1988, туш, 49x69
27. Карпус 3, 1988, туш, 69x49
28. Предел со лубеница, 1988, туш, 69x49
29. Јато, 1988, туш, 69x49
30. Еролит 5, 1988, туш, 69x49

